

УТВРЂУЈЕ СЕ да су на главни претрес приступили:

- заменик тужиоца за ратне злочине Веселин Мрдак,
- пуномоћник оштећених Славица Јовановић,
- сви оптужени,
- браниоци, адвокати Јасмина Живић, Бранкица Мајкић, Градимир Налић, Војислав Вукотић, који ће на данашњем главном претресу мењати и адв. Миладина Живановића, Бранко Лукић, Бранко Димић, Гордана Живановић, која ће на овом претресу мењати и адвоката Слободана Живковића, Бранислава Фурјановић и Радослав Шошкић.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Да се главни претрес одржи.

Претрес је јаван.

Главни претрес се наставља у 9 часова и 45 минута.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: За данас је било одређено саслушање сведока Марка Грчанца путем видеоконференцијске везе, међутим, Жупанијски суд у Вуковару нас је писменим дописом обавестио да ова особа због старости је дементна и са њом се не може успоставити контакт, да је њихова Служба за сведоке ишла и на лице места да обави разговор са овим лицем, па је приложена њихова службена белешка у којој је констатовано да је он рођен 1923. године, у врло лошем физичком и психичком стању, сведок готово да ништа не види, јер има врло велику диоптрију и катаракту на оба ока, врло слабо чује, тешко је покретан, пати од проблема са фекалном и уринарном

инконтиненцијом, те да нема функцију једног плућног крила. Сведок не прати ток разговора, дементант је и није способан да схвати објашњења везано за судски позив и долазак на суд и у вези тога, приложена је медицинска документација Опште болнице Вуковар од 12.06.2001. године.

Као што сам прошли пут рекла, читаћемо писмене доказе.

ЧИТАЊЕ ПИСМЕНА

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сада ћемо да прочитамо, после ћемо те писмене доказе преко документ камере да прикажемо.

Врши се увид у:

- Фотодокументацију очевида сачињену од стране Министарства унутрашњих послова Републике Хрватске од 28.11.2007. године,
- Ситуацијски план сачињен од стране Министарства унутрашњих послова Републике Хрватске, под ознаком ОКТ - 20/07,
- Фотографије жртава из тачке I, II и III оптужнице
- Допис Српске области Славонија, Барања и Западни Срем, Месна заједница Ловас, Штаб територијалне одбране од 23.04.1992. године,
- Документација преузета из списка овог суда, К.В.5/05 и то:
 - а. списак војника распоређених у јединицу «Бели орлови» од 16.06.1992. године,
 - б. списак за исплату припадницима ТО Српске општине Зворник за месец мај 1992. године,
 - с. списак за исплату припадницима ТО Српске општине Зворник за месец мај, потписан од стране Борислава Михајловића,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 03.03.1992. и 05.03.1992. године за Бранислава Балешевића,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 05.12.1991. године за Милана Гњатовића,

- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 16.12.1991. и 05.01.1992. године за Миодрага Вукосављевића,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 12.12.1991. године за Драгана Мркајића,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 05.01.1992. године за Миодрага Балтића,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 09.01.1992. године за Славка Ступара,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 04.01.1992. године за Горана Косановића,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 09.01.1992. године за Драгана Милићевића,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 04.01.1992. године за Милорада Марјановића,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 04.01.1992. године за Јована Димитријевића,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 04.01.1992. године за Горана Јеремића,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 08.01.1992. године за Богдана Лукића,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 09.01.1992. године за Недељка Зиндовића,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 09.01.1992. године за Владимира Туриманцовског,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 16.12.1991. године за Љубишу Ристића,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 11.03.1992. године за Миломира Тодоровића,
- Потврда штаба територијалне одбране Ловас од 10.01.1992. године за Николу Вуковића,
- Допис Министарства унутрашњих послова, Управе криминалистичке полиције, Службе за откривање ратних злочина, 03/43-1 број: 230-3461/07 од 13.08.2007. године са копијама картона о издатим личним картама, као и скениране фотографије у формату А-4 за лица Љубан Деветак, Милан Радојчић, Жељко Крњајић, Милан Девчић, Миодраг Димитријевић, Дарко Перић, Радован Влајковић, Радисав Јосиповић, Петроније Стевановић, Александар Николајидис, Драган Бачић, Зоран Косијер, Љубодраг Јелић, Борислав Михајловић, Никола Вуковић, Јован Димитријевић,

Саша Стојановић, Славко Ступар, Зоран Николић и Зоран Грујичић,

- Списак погинулих мештана Ловаса 18.10.1991. године Месног уреда Ловас на минском пољу у близини економије Пољопривредне задруге «Ловас»,
- Попис рањених цивила од 19.10.1991. године доктора Слободана Качара,
- Записник Жупанијског суда у Осијеку, Кио бр.934/92 од 02. до 08. јуна 1997. године са пописом особа ексхумираних у Ловасу,
- Повијест болести Клиничко-болничког центра «Ребро» Загреб за Златка Тому од 30.12.1991. године,
- Отпусни лист Медицинског центра Сремска Митровица за Златка Тому од 01.12.1991. године,
- Историја болести Медицинског центра Сремска Митровица за Тома Златка од 19.10.1991. године,
- Рентгенолошки налаз и мишљење Клиничке болнице «Сестре Милосрднице» Загреб од 23.12.1991. године за Франковић Станислава,
- Отпусно писмо Клинике за ортопедију КБЦ Медицинског факултета Загреб, од 28.05.1992. године за Станислава Франковића,
- Отпусно писмо Клинике за ортопедију КБЦ Медицинског факултета Загреб од 06.05.1993. године за Станислава Франковића,
- Повијест болести Ратне болнице Велика Горица од 20.12.1991. године за Франковић Станислава,
- Извештај Клиничко-болничког центра «Ребро» Загреб за Станислава Франковића од 01.12.1991. године,
- Отпусно писмо Завода за пластичну хирургију и хирургију дојке, Загреб од 25.10.1993. године за Станислава Франковића,
- Повијест болести Завода за реуматске болести од 21.06.1994. године за Станислава Франковића
- Повијест болести Клинике за физикалну медицину и рехабилитацију Медицинског факултета свеучилишта у Загребу за Франковић Станислава од 20.12.1991. године,
- Лекарски извештај КБЦ Загреб, Медицински факултет, Психијатријска клиника од 25.11.1993. године и 14.07.1994. године за Франковић Станислава,

- Отпусни лист Медицинског центра Сремска Митровица од 16.12.1991. године за Станислава Франковића,
- Историја болести Медицинског центра Сремска Митровица за Станислава Франковића од 19.10.1991. године,
- Историја болести Медицинског центра Сремска Митровица за Пеулић Стјепана од 19.10.1991. године,
- Историја болести Медицинског центра Сремска Митровица за Ивана Мујића од 19.10.1991. године,
- Извештај из казнене евиденције МУП, Дирекција полиције, Полицијска управа Крушевац од 29.06.2007. године и 15.01.2008. године за опт. Миодрага Димитријевића,
- Извештај из казнене евиденције МУП, Дирекција полиције, Полицијска управа Панчево од 25.05.2007. године и 15.01.2008. године за опт. Александра Николајидиса,
- Извештај из казнене евиденције МУП, Полицијска управа Нови Сад од 29.01.2008. године за опт. Милана Радојчића,
- Извадак из казнене евиденције Министарства правосуђа Републике Хрватске, Одјела за казнене евиденције од 22.01.2008. године за Милана Радојчића,
- Извештај из казнене евиденције МУП, Дирекција полиције, Полицијска управа Београд од 11.01.2008. године за Љубана Деветака,
- Извадак из казнене евиденције Министарства правосуђа Републике Хрватске, Одјела за казнене евиденције од 22.01.2008. године за Љубана Деветака,
- Извештај из казнене евиденције МУП, Дирекција полиције, Полицијска управа Београд за опт. Драгана Бачића од 25.05.2007. године и 11.01.2008. године,
- Извештај из казнене евиденције МУП, Полицијска управа Сремска Митровица од 16.01.2008. и 23.01.2008. године за Жељка Крњајића,
- Извадак из казнене евиденције Министарства правосуђа Републике Хрватске, Одјела за казнене евиденције од 22.01.2008. године за Жељка Крњајића,
- Извештај из казнене евиденције МУП, Полицијска управа Сомбор од 29.05.2007. године и 09.01.2008. године за Милана Девчића,
- Извадак из казнене евиденције Министарства правосуђа Републике Хрватске, Одјела за казнене евиденције од 23.01.2008. године за Милана Девчића,

- Извод из криминалистичке евиденције од 29. маја 2007. године за Јосиповић Радисава,
- Извештај из казнене евиденције МУП, Полицијска управа у Ваљеву од 14.01.2008. године за Радисава Јосиповића,
- Извештај из казнене евиденције МУП, Полицијска управа у Ваљеву од 14.01.2008. године за Дарка Перића,
- Извештај из казнене евиденције МУП, Полицијска управа у Ваљеву од 14.01.2008. године за опт. Радована Влајковића,
- Извештај из казнене евиденције МУП, Дирекција полиције, Полицијска управа за град Београд од 11.01.2008. године за Јована Димитријевића,
- Извештај из казнене евиденције МУП, Дирекција полиције, Полицијска управа за град Београд од 11.01.2008. године за Сашу Стојановића,
- Извештај из казнене евиденције МУП, Дирекција полиције, Полицијска управа Сремска Митровица од 14.01.2008. године за Зорана Косијера,
- Допис МУП, Дирекција полиције, Управа криминалистичке полиције, Службе за откривање ратних злочина, под ознаком 03/4-3-1 број 230-3461/07 од 06.07.2007. године,
- Историја болести Медицинског центра Сремска Митровица за Крњајић Жељка од 16.10.1991. године,
- Допис Општинског суда Панчево, Ки.бр.590/07 од 06.08.2007. године,
- Медицинска документација Специјалне болнице за превенцију и лечење цереброваскуларних обољења «Свети Сава» од 04.09.2002. године за Љубана Деветака,
- Лекарски извештај КБЦ «Бежанијска коса» од 25.11.1996. године за Љубана Деветака,
- Медицинска документација – налаз лекара специјалисте ВМА од 18.10.2007. године за Љубана Деветака,
- Медицинска документација-отпусна листа са епикризом затворске болнице Београд, Интерно одељење од 30.10.2007. године за Љубана Деветака,
- Увид у контролни картон за пацијента са уграђеним песмејкером ВМА од 12.09.2007. године за Миодрага Димитријевића,
- Извештај Окружног затвора у Београду бр.129 од 10.09.2007. и бр. 150 од 10.10.2007. године о обављеном прегледу Перић Дарка,

- Извештај Окружног затвора у Београду, бр.138 од 19.09.2007. године и бр.145 од 03.10.2007. године о обављеном прегледу Александра Николајидиса,
- Медицинска документација ВМА од 08.06.2007. године за Петронија Стевановића,
- Извештај Окружног затвора у Београду, бр.52/09 од 20.02.2009. године за Петронија Стевановића,
- Записник о штети католичке цркве у Ловасу, ЖКТ Жупног уреда Ловас од 23.10.1991. године,
- Записник са састанка представника села и владе у селу Ловас од 30.10.1991. године,
- Записник са састанка представника околних села у Ловасу од 03.11.1991. године,
- Увид у фотографије споменика са гробља у Ловасу приложене од стране опт. Жељка Крњајића,
- Увид у фотографије приложене на главном претресу од 03.02.2009. године од стране браниоца опт. Александра Николајидиса,
- Увид у План узбуњивања и одбране Ловаса приложен од стране браниоца опт. Љубана Деветака,
- Извештај о укупној ситуацији и стању у Месној заједници «Ловас», Месне заједнице «Ловас» од 06.12.1991. године,
- Захвалница Девчић Милану Републике Српска Крајина, општине Вуковар, месна заједница, територијална одбрана Ловас од 10.10.1992. године, предата од стране пуномоћника оштећених,
- Службена забиљешка истражног судије Жупанијског суда у Вуковару, Кио 934/92 од 03. јуна 1997. године, са прилозима уз ову забелешку, и то: записником о извршеној сахрани у месту Ловас погинулих 10.10.1991. године, записником о сахрани погинулих мештана Ловаса нађених приликом чишћења села (подрум, шупе и др.) од 21. и 22.10.1991. године, записником о извршеној сахрани Јонак Рудолфа погинулог дана 10.10.1991.године, записником погинулих мештана Ловаса 18.10.1991. године на минском пољу, записник о извршеној сахрани Латас Милана од 12.10.1991. године,
- Извештај Министарства одбране, Војнобезбедносне агенције. Стр.пов.бр.6757-4 од 05. јуна 2009. године,

- Извештај Министарства одбране, Војнобезбедносне агенције. Стр.пов.бр.7240-2 од 28. маја 2009. године,
- Лекарски извештај Окружног затвора у Београду, бр.31/09 од 25.05.2009. године за Миодрага Димитријевића,
- Лекарски извештај Окружног затвора у Београду, бр.76/08 од 26.09.2008. године за Миодрага Димитријевића,
- Лекарски извештај Окружног затвора у Београду, бр.21/08 од 24.07.2008. године за Миодрага Димитријевића,
- Извештај Дома здравља Шид, бр.05-606/2 од 25. маја 2009. године,
- Лекарски извештај Окружног затвора у Београду, бр.713-1-1395/08-04 од 09.05.2008. године за Љубана Деветака,
- Допис Дома здравља «Винковци» бр.01-1081/08 од 13. новембра 2008. године,
- Извештај Дома здравља «Шид» бр.05-1190/1 од 08.10.2008. године са деловима књиге протокола,
- Извештај Дома здравља «Шид» бр.05-1212/2 од 20.10.2008. године са деловима књиге протокола,
- Извештај ВМА број 3-1137 од 20.10.2008. године са прилогом - историјом болести за опт. Јована Димитријевића од 29.10.1991. године,
- Пропусница бр.62 команде града Илок од 24.12.1991. године,
- Извештај Општине Ловас од 18.09.2009. године,
- Извештај Општине Ловас од 23.09.2009. године,
- Извештај Министарства правде Републике Хрватске - Одјела за подршку жртвама и сведоцима од 09.07.2009. године,
- Извадак из матице умрлих за Јосипа Антоловића Матичног уреда Винковци од 09.07.2009. године,
- Допис Министарства правде Републике Хрватске од 26. јуна 2009. године са прилозима и то: извештајем Жупанијског суда у Ријеци, Кир 311/09 од 15. маја 2009. године и медицинском документацијом за сведока Милка Кесера, те мишљењем лекара др Ренате Добибацић,
- Обавештење Жупанијског суда у Вуковару, Кир. 300/09 од 14.09.2009. године са медицинском документацијом за сведока Марка Грчанца,
- Лечничка потврда др Ранчић Мештро Весне од 26.03.2009. године за сведока Марију Ђаковић,
- Извештај Полицијске управе Ваљево од 27.02.2009. године за сведока Радомира Савковића.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Да се на основу чл.337. став 1 тачка 1. ЗКП читају записници о саслушању сведока који су умрли и сведока чији је долазак пред суд знатно отежан због старости или болести и то:

- Записник о саслушању сведока Марка Филића Окружног суда у Шибенику, Кир 47/93 од 19.02.1993. године,
- Записник о саслушању сведока Марка Филића пред истражитељима Хашког тужилаштва од 11.02.1996. године,
- Записник о главном претресу Жупанијског суда у Вуковару, К.бр.25/00 од 23.09.2003. године са исказом сведока Марка Филића,
- Записник о главном претресу Жупанијског суда у Вуковару, К.бр.25/00 од 20.11.2003. године са исказом сведока Марка Филића,
- Записник о саслушању сведока Мата Краљевића пред истражитељима Хашког тужилаштва од 02.02.1996. године,
- Записник о саслушању сведока Славка Лукетића пред истражитељима Хашког тужилаштва од 07.02.1996. године,
- Записник о главном претресу Жупанијског суда у Вуковару, К-25/00 са исказом сведока Славка Лукетића од 18.11.2003. године,
- Записник о саслушању сведока Ђуке Радочај пред истражитељима Хашког тужилаштва од 04.02.1996. године,
- Записник о главном претресу Жупанијског суда у Вуковару, К-25/00 са исказом сведока Ђуке Радочај од 17.12.2003. године,

- Записник о саслушању сведока Јанка Божића Окружног суда у Шибенику, Кир 47/93 од 19.02.1993. године,
- Записник о главном претресу Жупанијског суда у Вуковару, К-25/00 са исказом сведока Јанка Божића од 23.09.2003. године,
- Записник о саслушању сведока Николе Кризманића Окружног суда у Осијеку, Кио 934/92-28 од 05.03.1993. године,
- Записник о саслушању сведока Петра Палијана пред истражитељима Хашког тужилаштва од 09.02.1996. године,
- Записник о саслушању сведока Јосипа Антоловића пред истражитељима Хашког тужилаштва од 07.02.1996. године,
- Записник о главном претресу Жупанијског суда у Вуковару, К-25/00 са исказом сведока Јосипа Антоловића од 05.11.2003. године,
- Записник о саслушању сведока Јосипа Антоловића Окружног суда у Београду, Већа за ратне злочине, Ки.В: 7/07 од 16.07.2007. године,
- Записник о саслушању сведока Милка Кесера Окружног суда у Пули, Кир. 319/93 од 14.04.1993. године,
- Записник о саслушању сведока Милка Кесера пред истражитељима Хашког тужилаштва од 10.03.1996. године,
- Записник о главном претресу Жупанијског суда у Вуковару, К-25/00 са исказом сведока Милка Кесера од 17.06.2004. године,
- Записник о саслушању сведока Милка Кесера Окружног суда у Београду, Већа за ратне злочине, Ки.В: 7/07 од 21.09.2007. године
- Записник о саслушању сведока Марка Грчанца Окружног суда у Ријеци, Кир 204/93 од 26.03.1993. године,
- Записник о главном претресу Жупанијског суда у Вуковару, К-25/00 са исказом сведока Марка Грчанца од 15.10.2003. године,
- Записник о саслушању сведока Марка Грчанца Жупанијског суда у Вуковару, Кир 867/07 од 20.11.2007. године,

- Записник о саслушању сведока Марије Ђаковић Окружног суда у Загребу, КиР 1304/93 од 19.05.1993. године,
- Записник о саслушању сведока Марије Ђаковић пред истражитељима Хашког тужилаштва од 15.03.1996. године,
- Записник о главном претресу Жупанијског суда у Вуковару, К-25/00 са исказом сведока Марије Ђаковић од 25.09.2003. године и 28.09.2005. године,
- Записник о саслушању сведока Марије Ђаковић Окружног суда у Београду, Већа за ратне злочине, Ки.В: 7/07 од 21.09.2007. године.
- Службена белешка о обавештењу примљеном од грађанина Савковић Радомира Војнобезбедносне агенције од 30.06.2006. године
- Записник о саслушању сведока Савковић Радомира Окружног суда у Београду, Већа за ратне злочине, Ки.В: 7/07 од 19.06.2007. године.

Довршено читање писмена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево, може ово да се провуче преко документ камере. Ево, завршили смо са читањем ових писмена и прегледањем преко документ камере. Добили смо четири писмена предлога за укидање притвора. То су браниоци оптужених поднели за сву четворицу оптужених што су остали у притвору и да ли има неких, хоће ли неко усмено у вези тих предлога данас?

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Судија, можемо ли само мало да се вратимо на доказни поступак.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Може, може, изволите.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Поштовано веће, у вези доказа које смо данас изводили, ја имам две, три примедбе. Прва се односи на доказе који су једном већ били изузети из списка, па су враћени од стране истражног судије. Ради се о записницима о саслушању сведока који су дати у једном поступку у коме, који на сваки начин није поступак предвиђен Закоником о кривичном поступку, односно и овде јуче када смо расправљали са тужиоцем око реда саслушања, па смо се позивали на члан који почиње управо реченицом «да се сведоци саслушавају по одређеном реду. Овде се ради о сведоцима који ни на који начин нису саслушани, тако

да бранилац, било кога од ових окривљених или сами окривљени могу да учествују у том поступку и постављају било каква питања. Ради се пре о поступцима где су људи давали одређене изјаве пред неким судовима, говорим о овоме што се не односи на Вуковар, а то ћу да се осврнем и те изјаве су пре природе кривичних пријава. Рецимо, ово што је дато пред Ријеком и Опатијом у односу на неку ситуацију коју је одређени човек преживео и тако даље и ни на који начин нису везани за овај поступак у том тренутку. Што се тиче вуковарских списа, ми смо свесни одредаба о међународно-правној помоћи. Међутим, те одредбе о међународној правној помоћи не могу ићи на штету одбране, односно не могу бити супротне у смислу члана 18. ЗКП-а домаћем законодавству. Према томе, не може се десити да се прихвати исказ сведока који се саслушава, а да при томе поступајући судија по замолници Жупанијског суда у Вуковару који је саслушање обављао у Ловасу коме смо ми присуствовали и једноставно нас је упознао да је хрватски Законик о кривичном поступку говори нешто супротно од нашег Законика и ми просто смо могли бити тамо само присутни сведоци. Зато је било довољно што су присутни судије, али значи, овде у целости се губи веома важно начело кривичног поступка, а то је начело непосредности у поступку, губимо могућности и тамо где нема, да тако кажем, природног основа у смислу смрти нечије и остало, просто и једноставно, то ми не можемо да учествујемо у томе да на сваки начин прибављамо доказе за тужиоца, па и онда када ти докази повређују начело правичности одбране, начело, начело, сва начела одбране. Када су у питању сами докази, они морају, како закон каже, бити дати у изворнику. Ми овде имамо низ доказа који су сада изведени, који су дати у фотокопијама. Претпостављам да веће има одређене оригинале, али ми то, о томе нисмо обавештени, осим тамо где постоји оверени печат неки. Нарочито указујем, скрећем пажњу на дневник господина Димитријевића, окривљеног Димитријевића, пуковника Димитријевића који је овде такође извођен. Ми смо и раније у једном свом поднеску предлагали већу да прибави оригинал тог документа, обзиром на исказ сведока који је говорио о томе да, односно самог окривљеног о томе да је уносио накнадне измене и остало, па се онда није знало где му је дневник, па поново на крају смо ми утврдили у записнику Слободана Шумарца из ВБА, овлашћеног лица, да је дневник предат највероватније тамо,

према томе, од њих затражити. Што се тиче доказа прибављених од Хашког трибунала, они имају двојаку ману по нама – једна мана се огледа у томе што неки од тих исказа који су дати истражитељима Хашког трибунала, ми смо имали прилику да чујемо те исте сведоке овде. Рецимо, сведок Бранка Балић, у исказу код хашких истражитеља, Ви читате једну, малтене анализу политичко-дневних догађаја у Републици Хрватској и шире у региону од те жене, да би овде видели пред собом једну, да тако кажем, без увреде, функционално неписмену особу која сигурно онакав исказ није могла да да, ако се упореди исказ овде из стенограма са њеним исказом датим наводно истражитељима, видећете да је онај исказ, у најмању руку, пред Хашким трибуналом дотериван, «умивен» или не знам због којих разлога онако прављен. Значи, сумњамо у аутентичност свих тих доказа, с једне стране, а с друге стране, Закон који је измењен, истовремено и када је ЗКП, говори о доказима прибављених од стране Хашког трибунала у светлу предмета који су преузети од стране Хашког трибунала. То је 14-б или 14-а члан овог новог Закона у коме каже, третира доказе прибављене од Хашког трибунала али само тамо где су предмети уступљени од стране Хашког трибунала. Колико знамо, «Ловас», никада нисмо обавештени да је овај, уступљен овде. Друга је ствар што ми имамо потребну правну помоћ од стране и Тужилаштва и осталог. Према томе, начелно мислимо, ми ћемо се детаљније једним поднеском изјаснити, али начелно приговарамо на ове доказе који су изведени, значи из две групе – они који нису дати у изворнику и они докази који се односе на изјаве сведока које су дате без могућности да ми на било који начин овај учествујемо у провери тих исказа, укључујући не само одбране, него и веће, на крају, ово судско. То је оно што сам око тога имао да кажем. Хвала Вам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли има тужилац нешто у вези ове примедбе да каже?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Искрено да кажем, нисам разумео, да ли се ради само о примедбама, ако су примедбе, право на њих свакако бранилац има, а ако је предлог да се то издваја из списка као доказни материјал, онда нека се јасно изјасни. Ако је предлог да се издвоји из списка, ја предлажем да се такав предлог одбаци као недозвољен, јер је о томе већ једанпут одлучено. То је оно колико сам ја разумео, можда сам погрешно разумео, али то је то.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: То је паушално одлучено само о неким, није одлучено о томе да ли ће се фотокопије овде, колега.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Фотокопије у списима су оверене и по међународно-правној помоћи и по закону могу се користити и оверене фотокопије.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ко је оверио дневник Димитријевићев?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Дневник Димитријевића је оно што је било његово. Оригинал је био у истрази, Димитријевић га није дао судији, судија му није узео, остала је копија, узео је копију, оставио је њему оригинал, па сада питајте оптуженог Димитријевића где је оригинал. Суд ће ценити и то као и сваки други доказ шта је оригинал, шта је копија, па ће суд о томе дати оцену.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, изволите.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ја сам ставила један предлог, да суд у складу са чл.337. прочита исказ сведока Ђорђа Ивковића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Видела сам.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Па само питање, хоћете накнадно о томе одлучивати или?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је, јутрос ми је изнето то и ми смо припремили за Ђорђа Ивковића, то је из истраге његов исказ. Даље, у вези ових предлога, за притвор да веће одлучује?

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Ја сам поднела писмени предлог за укидање притвора оптуженом Љубану Деветак. Остала бих при свим наводима из тог предлога за укидање притвора, с тим што бих посебно навела да веће има у виду дужину трајања овог поступка, као и време које је оптужени Љубан Деветак провео у притвору и његово здравствено стање које је све више погоршано, а видели смо и данас обимну лекарску документацију у списима предмета, а и оптужени Деветак ће нешто рећи у вези свега тога. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Сматрам да не стоје разлози за даље задржавање окривљеног Девчића у притвору и сматрам, управо ово веће и овде присутног тужиоца да да своје мишљење о томе, зато што мислим да сте најпозванији да процените да ли би његова одбрана са слободе ометала даљи поступак или не. Наравно, имајући у виду и околност да су укинута притвори у току трајања главног претреса и да се ниједног тренутка није показало да одбрана било ког окривљеног са слободе омета овај поступак.

Оно што је, да кажем, ново можда за ово веће које није просто, условно речено, поступало по у међувремену донетим актима, то је одлука Уставног суда која је и општа и обавезујућа за апсолутно све државне органе и које је показало, између осталог, да су окривљени више од две године били у притвору без јасног разлога, али ово што се даље дешава са даљим одлукама Ванрасправног већа и Врховног суда, на крају крајева, је неко трагање за давањем неког формалног разлога и објашњења за даље задржавање, јер просто сматрамо недопустивим да се после две и по године као разлог уводи Милан Девчић, на пример, мада опет није јасно и прецизно одређено да ли само он или и у ком својству, али заједно са осталима, да је био старешина војних или политичких структура. Просто сматрам да ово поступајуће веће не би требало да дозволи да такве квалификације остану на снази, јер оне нису ни предмет овог поступка, бар не у делу који се односи на Милана Девчића. Даље бих само навела да је на снази решење које као разлоге за притвор налази упориште у наводима оптужнице. Такође сматрам да је то недопустиво у овој фази, значи где се оптужница проверава, где сам заступник оптужбе више пута и писмено у току лета се слаже са тим да притвор треба укинути. Мислим, заиста не бих употребила неки погрдан израз, али права је играња да 25. или 28. сада августа овде присутан тужилац каже да се слаже са укидањем притвора, да би 03. септембра Тужилаштво изнело мишљење да притвор треба продужити. Таквим навођењем детаља из оптужнице вређа се апсолутно и претпоставка невиности која мора да важи током читавог поступка, зато што се узимају као утврђене ствари оне које нису, мислим, да сада не бих оптерећивала ни Вас ни транскрипте, када прођете кроз оно што се њима ставља на терет, већ је негде морало да се изазове, ако ништа друго, оно сумња да ли је то баш тако. И ето искористила бих део из Вашег последњег образложења када сте укинули притвор окривљеном Димитријевићу и апсолутно то сматрам исправним ставом, да веће има механизме да оцени, ако нечија одбрана са слободе омета овај поступак, да то и спречи. Па ја Вас просто молим да исти аршин примените и према окривљеном Девчићу и укинете притвор према њему. Сматрам да овај притвор предуго траје, да овом већу не требају нове одлуке Уставних судова и овај, још један, ето социјални моменат који није ништа мање битан, поготово за његову породицу која је без његових примања већ

трећа година, дете је четрнаест година, у том узрасту, које већ трпи ово као својеврсну астигматизацију, претпостављам и за цео живот, али има начина, ево ово веће данас може да те неке ствари исправи. Хвала Вам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ево ја бих, ако дозволите, госпођо председавајућа, ја нећу дуго, колегиница Мајкић је рекла све оно што сам ја мислио рећи, просто, желим да кажем да све и да се Врховни суд и веће Ванпретресно овог суда оглушило о одлуке Уставног суда, ја хоћу да верујем да ћете Ви то пажљиво погледати и хоћу да кажем да ми ту стати нећемо, јер, просто, не можемо учествовати у поступку у коме се крши Устав, а да при томе не предузмемо никакве кораке. Ми ћемо чинити кораке које нам је закон дозволио и ми смо у том смислу већ написали нову Уставну жалбу и збиља ће бити тешко објаснити било коме од оних који убудуће буду читали одлуке како то да Уставни суд више пута одлучује о кршењу једне овако, овако важних права из корпуса људских права гарантованих Уставом. Не постоји могућност да се Уставно гарантована права дерогирају или спусте било каквим нижим законима од Устава, нити постоји могућност да се не поступи по одлуци Уставног суда, осим у држави у којој се Устав гази. У овој држави, колико видим, Устав се не гази и Уставни суд је каснио са одлукама, јер је скоро и изабран и сачекало их је хиљаде одлука, али оно како сада нама стиже, овај, буквално нам указује на чињеницу коју би и веће требало да има у виду, да се са овим стварима овај не треба играти, ове су ствари већ пред Стразбуром, односно овај предмет је пред Стразбуром и ми смо и ту велики оптимисти, као што смо и овде и желим још да кажем у односу на тужиоца, ја се њему за његово поступање до сада захваљујем, али разумем да има више тужилаштво над собом и они су таква организација која је тако устројена пред законом и према томе, овај, разумећу његов данашњи исказ по овом питању. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пошто сада овим новим изменама ЗКП-а није обавезно мишљење тужиоца када суд одлучује о притвору, али, ја ћу опет позвати тужиоца ако сматра да треба да да неко мишљење. Извините, нисте се јавили, ја сам мислила нећете.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Јесам, нисте ме видели, почели сте већ да причате. Ја сам дала предлог у писменој форми и у целости остајем при датом предлогу. Углавном су моје колеге и

колегинице изложили и оно што сам ја у писменом предлогу дала. Само бих хтела овде укратко да се осврнем на разлоге који су дати у решењу о продужењу притвора, то је одговорност за смрт седамдесет цивилних лица. Што се тиче и оптужнице значи оптужени Петроније Стевановић се не терети за смрт ниједног лица, а он је једини који је у притвору, а не терети се за смрт ниједног лица. Дакле, то произилази из оптужнице. Осим тога, он је једини добровољац који је у притвору и што се тиче припадника, овај војске, значи и добровољаца, једини је у притвору. Осим тога, треба имати у виду, ја бих се осврнула зашто да не, јесте да сада, овај, није обавезно мишљење тужиоца, али је тужилац значи у два наврата дао предлог за укидање притвора. То не треба олако преко тога прећи. Такође сам се позвала и на одлуку Уставног суда Србије, такође сам се позвала да треба издвојити из списка све записнике почев од 01. октобра 2008. године па до 30. јуна 2009. године, што утиче да, а претпостављам да ће доћи до издвајања записника, значи у том случају сва четворица оптужених би били неоправдано дуго у притвору, мада се и по новом ЗКП-у, значи изменама и допунама ЗКП-а, такође води рачуна да што краће траје притвор. И такође приликом одлучивања о нашим предлозима за укидање притвора, треба имати у виду и да је у току приватизација фирме оптуженог Петронија Стевановића, здравствено стање његове супруге, минимална примања његове супруге, да му ћерка није у радном односу, да би могло, могла нека друга мера да му се одреди, а не притвор, али мислим да нема разлога чак ни за одређивање неке друге мере и из свих наведених разлога, предложила сам укидање притвора. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите, тужиоче.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Могу ја?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, не знам шта да кажем, након оволико времена, стварно колико год ови услови у притвору били коректни, они су ненормални и врло тешко издржавам овај притвор и сваки дан ми је све тежи, па заиста молим Вас и господина заменика тужиоца да ми укинете, нећу ни на један начин да ометам. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Како нема битних новонасталих околности, остајемо при мишљењу и разлозима датим у нашем поднеску,

КТРЗ 7/07 од 16.09.2009. године приликом изјашњавања о жалбама бранилаца оптужених на решење овога суда, КТРЗ 61/09 од 03.09.2009. године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Пошто је веће имало у виду ове писмене предлоге и ценећи ово што сте рекли на претресу,

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈАЈУ СЕ предлози за укидање притвора оптуженима Љубану Деветак, Милану Девчићу, Милану Радојчићу и Петронију Стевановићу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Веће сматра да, што се тиче ова четири лица, постоје сви елементи законски да они и даље остану у притвору и да се њима продужи притвор.

Што се тиче саме тежине овог кривичног дела, ту не треба ни спомињати, то је кривично дело ратни злочин против цивилног становништва, једно од најтежих кривичних дела и спада у групу кривичних дела која никада не застаревају.

Што се тиче посебно тешких околности овог дела, страдање 69 лица, од којих су 9 жена, 14 лица старих преко 60 година и 11 породица, од којих су страдали по два, а негде и по три члана породице, то су особито тешке околности овог кривичног дела.

Што се тиче персонализације у односу на сваког оптуженог, за прву тројицу оптужених, постоји основана сумња да су имали највећу фактичку војно-цивилну и полицијску власт на овом простору. Што се тиче оптуженог Петронија Стевановића, постоји основана сумња да је био један од најсуровијих и најбруталнијих добровољаца у месту Ловасу и то уосталом, и по наводима оптужнице-бодeње ножем, шишање ножем тешко повређених лица, бацање бомби по двориштима и тако даље.

Што се тиче овог другог разлога-неоуметано вођење овог поступка, веће сматра да ова три лица – Љубан Деветак, Милан Девчић и Милан Радојчић, су лица рођена и живела у Ловасу. 1993. године је пред судовима Републике Хрватске покренут

поступак, одређен је притвор, издата је потерница и та лица су у Републици Хрватској од 1993. године недоступна државним органима Републике Хрватске. Четрнаест година су били недоступни, 2007. године их је овде истражни судија лишио слободе. Веће уопште нема разлога да не сумња да би можда били недоступни једног дана и органима гоњења државе Србије.

Осим тога, ради се о једном врло сложенем кривичном предмету, где треба саслушати велики број сведока. многи сведоци, с обзиром да је истрага трајала шест месеци, а предмет је врло сложен и обиман, нису чак саслушани ниједном до сада. С друге стране, сам оптужени Љубан Деветак када је износио своју одбрану, је причао да када је био у Ловасу и када је требала војна полиција када су дошли да га хапсе у вези овог догађаја, да је он побегао тада од војне полиције, побегао за Београд. И веће сматра, такође, да, имајући у виду овако тешко кривично дело, овако посебно тешке околности кривичног дела и ово што сам управо рекла, да постоји један јавни интерес да се ова лица и даље држе у притвору, без обзира на време које су до сада провели. Тај јавни интерес за њихово држање у притвору, признају сви судови у свим цивилизованим државама, а посебно за овако тешка кривична дела, то и Европски суд за људска права исто сматра.

Овде се манипулише са две чињенице у овом поступку – са одлуком Уставног суда и са чињеницом да се нека лица бране са слободе.

Што се тиче те одлуке Уставног суда, та одлука указује на то, само да када се продужава притвор неким лицима, да се мора дати јасно образложење. Ја се потпуно слажем са одлуком Уставног суда Србије. Заиста овде решење о продужењу притвора ниједном није доносило претресно веће да би дало јасне и конкретне разлоге. По природи посла, Ванрасправно веће није упознато са свим детаљима овога поступка који је врло сложен, врло обиман, тако да заиста су та решења, да кажем, немају неко обимно образложење, као што би дало расправно веће да одлучује о притвору. Ја ћу се са своје стране потрудити као председник овог већа, а и цело веће, да КВ веће убудуће даје врло детаљна и јасна образложења везано за продужење притвора, уколико такву одлуку буду доносили.

И друга чињеница којом се манипулише, то је да се ови остали бране са слободе, а ради се о истом кривичном делу. Прво,

уопште се не могу у исту раван довести сви оптужени, не одговарају овде сви по све три тачке оптужнице. Имамо тројицу оптужених који одговарају за 69 жртава. Ови остали не одговарају сви за 69 жртава. Тачно је да је иста квалификација дела, али нису радње исте, није улога иста, нити је то у оптужници исто. Они одговарају за много мањи број жртава. Чак према облику виности који је описан у оптужници и облик виности је блажи, ради се о евентуалном умишљају, неки одговарају само за минско поље, неки за напад и за дешавања у селу. И зато, ја вас молим, немојте да замагљујете оптужницу и да кажете да су сви исти. Ни по оптужници сви оптужени нису исти.

И оно што сам посебно хтела да истакнем, а што нема везе са овим решењем и са овим мојим образложењем које дајем у вези овога решења, да је до сада на један перфидан начин ометано вођење овог поступка. То нису чинили окривљени који се налазе у притвору, али је чињено на један перфидан начин, да неки рођак, односно пријатељ првоокривљеног, његов бранилац, најпре покушава на овим главним претресима да нарушава ред, па када га веће казни у вези тога, он онда одједном на волшебан начин постаје непостојећи бранилац, па је брисан из именика адвоката, па неколико месеци ово што се дешавало у овој судници, веће мора да понавља неке процесне радње и тако даље и тако даље, а онда када веће ускрати одбрану овом браниоцу, онда један од оптужених који се брани са слободе, Зоран Косијер, пошто-пото хоће да га тај бранилац брани, иако га до сада није бранио у овом поступку, па из претреса у претрес суду прилаже овде три пуномоћја где он ангажује тобоже тог браниоца, да га сада само он брани.

Сматрам да све ово, ја ово не везујем за окривљене, али сматрам да овако перфидно ометање вођења овог поступка, није било у интересу окривљених и није водило укидању притвора, већ је водило у контра смеру. Надам се да ће сви учесници у овом поступку, све странке да се потруде да што пре са овим доказним поступком одмакнемо мало даље, јер то је једини пут да једнога дана дође, што се тиче овог већа и његовог става, до укидања притвора.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Главни претрес СЕ ОДЛАЖЕ и следећи одређује у дане:

**19., 20., 21., 22. и 23. октобра 2009. године,
са почетком у 9,30 часова.**

За 19. октобар 2009. године одређује се саслушање сведока
Фрање Жадањ.

За 20. октобар 2009. године одређује се саслушање сведока
Љубице Божић.

За 21. октобар 2009. године одређује се саслушање сведока
Златка Гргића.

За 22. октобар 2009. године одређује се саслушање сведока
Ђуре Антоловића.

За 23. октобар 2009. године одређује се саслушање сведока
Драгице Острун и Љубице Адамовић.

Прибавити од Војнобезбедносне агенције све наредбе Друге
пролетерске гардијске механизоване бригаде за период од
01.10.1991. године до 24.10.1991. године.

Тужиоцу **СЕ НАЛАЖЕ** да означи оштећене чије саслушање
предвиђа, а што је у оптужници стављено под тачком III.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ово смо се разумели, за ту тачку III тужилац
је доставио неки списак од 204 лица, то су сви чланови породице
ових страдалих, ових жртава. Ја бих молила тужиоца да суду тај

списак, да се одреди по један представник породице и по могућству представник породице који је отприлике у то време био у Ловасу.

Довршено у 12,00 часова.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА